

**Uchwała Nr XXXIV/288/17
Rady Miejskiej w Karlinie
z dnia 30 czerwca 2017 r.**

w sprawie przyjęcia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” za lata 2015-2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tj. Dz.U. 2017 poz. 519 z późn.zm.) Rada Miejska w Karlinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport z realizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Karlino na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” za lata 2015-2016 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Karlina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ

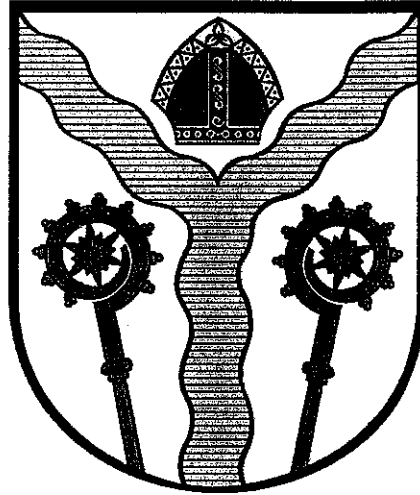
Beata Klepuszewska

eko-precyzja

Załącznik
do uchwały Nr XXXIV/288/1
Rady Miejskiej w Karlino
z dnia 30 czerwca 2017 r.
www.eko-precyzja.eu

biuro@eko-precyzja.eu

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KARLINO ZA LATA 2015-2016

Opracował:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

Karlino 2017

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Okres sprawozdawczy	3
1.3. Źródła danych.....	3
1.4. Autorzy sprawozdania.....	3
1.5. Zakres opracowania.....	3
2. Charakterystyka Gminy Karlino.	4
2.1. Położenie Gminy Karlino.....	4
2.2. Budowa geologiczna.....	5
2.2.1. Surowce mineralne.....	5
2.3. Gleby.....	6
2.4. Klimat.....	6
2.5. Wody powierzchniowe.....	7
2.6. Formy ochrony przyrody.....	8
2.6.1. Natura 2000.....	8
2.6.2. Rezerwat przyrody.....	9
2.6.3. Pomniki przyrody.....	9
2.7. Lasy.....	9
2.8. Demografia.....	10
2.9. Gospodarka wodno - ściekowa.....	11
2.10. Odnawialne źródła energii.....	12
2.11. Gospodarka odpadami.....	12
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino.....	13
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	40
5. Ocena systemu monitoringu.....	40
6. Podsumowanie.....	43

Spis ilustracji:

Rysunek 1. Gmina Karlino na tle powiatu białogardzkiego.....	4
--	---

Spis tabel:

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2015r.).....	10
Tabela 2. Zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino, realizacji których się podjęto.....	13
Tabela 3. Wskaźniki monitoringu.....	40

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519) Burmistrz Gminy Karlino co 2 lata przedstawia Radzie Gminy Karlino Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy *Raport* z realizacji *Programu Ochrony Środowiska* sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w *Programie*, określonych dla Gminy Karlino. Raport obejmuje okres od 01.01.2015 do 31.12.2016 r.

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z Urzędu Miejskiego Karlino, Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji w Białogardzie, Nadleśnictwa Gościno, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, G.EN. Gaz Energia oddział w Karlinie.

1.4. Autorzy sprawozdania

Autorami sprawozdania są pracownicy Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-Precyzja, w składzie: mgr Paweł Czupryn oraz mgr inż. Karolina Ioannidis.

1.5. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

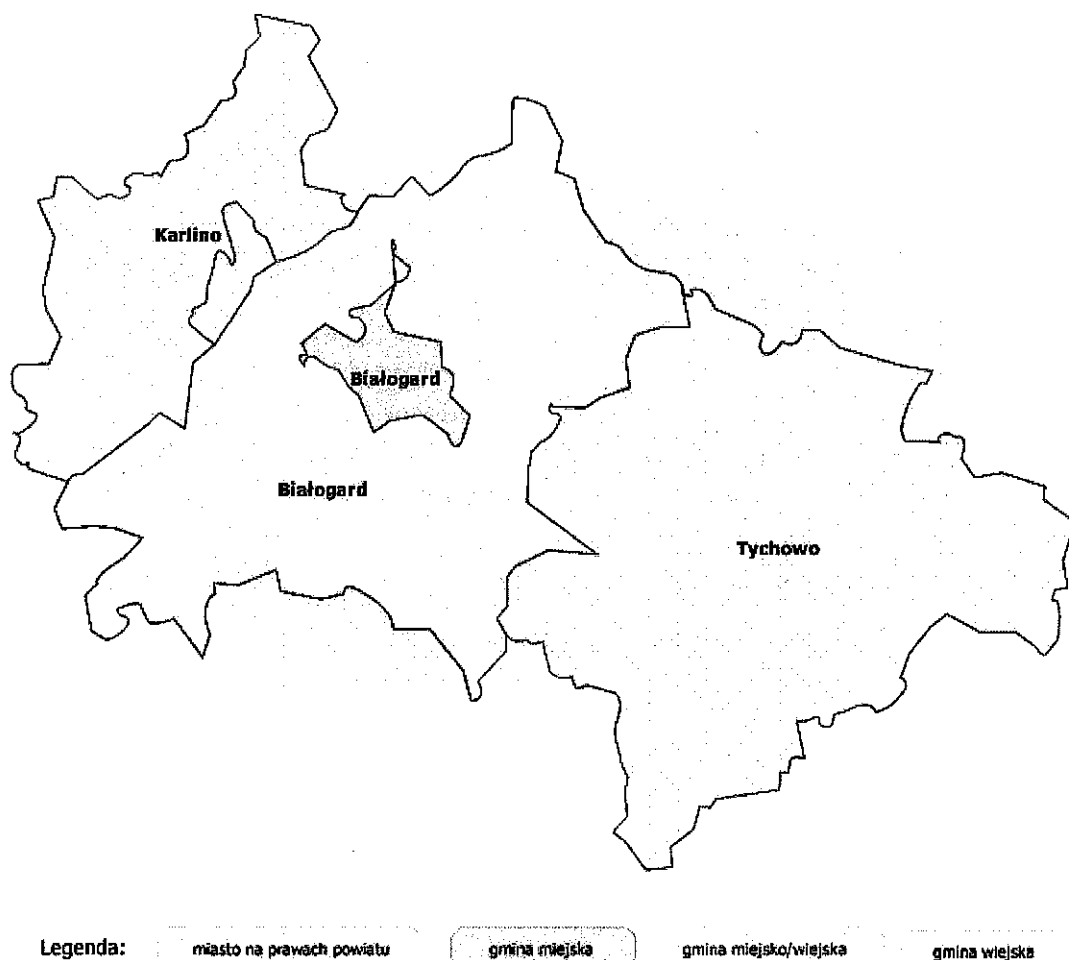
- Charakterystyka Gminy Karlino,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka Gminy Karlino.¹

2.1. Położenie Gminy Karlino.

Gmina miejsko-wiejska Karlino położona jest w północno - wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie białogardzkim. Sąsiaduje z sześcioma gminami, są to gminy wiejskie: Białogard, Sławoborze, Gościno, Dygowo, Będzino i Biesiekierz. Gmina swoim zasięgiem obejmuje 28 miejscowości (w tym 27 wiejskich) skupionych w 19 sołectwach. Jedynym miastem na terenie gminy jest miasto Karlino. Powierzchnia gminy wynosi 141 km².

Rysunek 1. Gmina Karlino na tle powiatu białogardzkiego.

Źródło: [www. http://administracja.mswia.gov.pl](http://administracja.mswia.gov.pl)

¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019.

2.2. Budowa geologiczna.

Rzeźba powierzchni gminy Karlino została ukształtowana w wyniku działalności północnopolskiego zlodowacenia. Współczesne formy geomorfologiczne występujące w pasie Pobrzeża Pomorskiego są efektem działalności lądolodu skandynawskiego.

Na przeważającym obszarze gminy dominuje krajobraz młodoglacjalny wysoczyzn dennomorenowych. Charakteryzuje się on łagodnym pofalowaniem powierzchni, opadającej stopniowo w kierunku północnym. Krajobraz wysoczyzny urozmaicają doliny i rynny polodowcowe. Przy krawędziach dolin występują znaczne deniwelacje, pojawiają się większe i mniejsze kompleksy leśne.

Pod względem tektonicznym gmina Karlino leży na granicy dwóch jednostek geologiczno-strukturalnych – wału pomorskiego i niecki pomorskiej. Obszar wału pomorskiego podzielony jest szeregiem uskoków związanych z liniami nieciągłości w podłożu cechsztynu. W obrębie wału pomorskiego i częściowo niecki pomorskiej pod osadami trzeciorzędowymi występują osady jury środkowej i górnej, a także kredy górnej, o miąższości przekraczającej 1000 m. Spośród osadów trzeciorzędowych przeważają piaski, mułki i ły z miocenu, oraz ły septariowe, mułowce i mułki oligoceńskie. We wczesnym plejstocenie powstała bogata sieć rzeczna częściowo powtarzając, a także przemodelowując doliny kopalne. Utwory czwartorzędowe tworzą osady trzech zespołów zlodowaceń i interglacjalów, oraz utworów holocenijskich. Ostatecznie istniejąca rzeźba terenu ukształtowała się podczas zlodowacenia północnopolskiego, a zwłaszcza w jego ostatnim stadiale pomorsko-leszczyńskim i okresie ustępowania lodowca. Powstała równina falista moreny dennej zbudowana jest głównie z bloków glin zwałowych, oraz piasków i żwirów lodowcowych. Dla powierzchni moreny dennej w granicach gminy charakterystyczne są liczne rynny i doliny odpływu wód roztopowych lodowca, oraz obniżenia powypotiskowe na wysoczyznach. Wypełnione są one osadami pochodzenia lodowcowego oraz osadami holocenijskimi - osadami rzecznyymi, jeziornymi, oraz namułami i torfami. Dodatkowo w trakcie fazy pomorskiej oraz w okresie deglacjacji wytworzył się szereg form szczelinowych.

2.2.1. Surowce mineralne.

Na terenie gminy Karlino występują:

- 4 złoża piasków i żwirów:
 - Lubiechowo i Wietszyno II - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo.
 - Wietszyno – złożo eksploatowane.
 - Karlino – złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane.
- Surowców ilastych ceramiki budowlanej:
 - Karlino – złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane.

Ponadto występują tu również „dzikie” niewielkie wyrobiska piasku i żwiru, aktualnie nieeksploatowane lub eksploatowane bez koncesji na potrzeby lokalne. W miejscowości Daszewo zlokalizowany jest podziemny magazyn gazu (PMG) oraz złożo ropy naftowej, z którego wydobywanie zostało zaniechane.

2.3. Gleby.

Charakter gleb gminy Karlino jest związany z podłożem, na jakim się wytworzyły:

- Przeważająca powierzchnia wysoczyzny morenowej zbudowana jest z glin zwałowych piaszczystych. Na niej wytworzyły się głównie gleby brunatne wylugowane i brunatne, należące do kompleksu żytniego dobrego. Występują one w okolicach Mierzyna, Syrkowic, Karścina i Koziej Góry.
- Gleby słabsze, kompleksu żytniego słabego oraz miejscami kompleksu żytniego bardzo słabego wytworzone na piaskach naglinnych, fluwiglacialnych, oraz osadach kemów występują w okolicach Karlina, Krzywopłotów, Karwina oraz Domacyna.
- W obniżeniach powytopiskowych na namułach i torfach powstały czarne ziemie (okolice Poblócia Wielkiego i Domacyna), oraz gleby torfowe i torfowo-glejowe.
- W dolinach rzek Parsęty i Radwi występują mady piaszczyste i torfy niskie.
- Gleby torfowe i torfowo-glejowe występują w dolinie Pokrzywnicy i Dolinie Pysznicy, oraz w obniżeniach daszewskich. Są to zwykle użytki pobagienne 3 klasy.

2.4. Klimat.

Karlino znajduje się w IV krainie klimatycznej, tak zwanej „koszalińskiej”. Charakterystyczne dla tej krainy są takie zjawiska atmosferyczne, jak: duże dobowe sumy opadów atmosferycznych, opóźnienie okresu wegetacyjnego, ilość burz atmosferycznych. Klimat cechuje duża zmienność wynikająca ze ścierania się w jego obrębie wpływów klimatu morskiego i lądowego, a także wpływu czynników lokalnych (jak ukształtowanie terenu i jego wyniesienie nad poziom morza) na przebieg zjawisk pogodowych. Klimat w tym obszarze jest łagodny, ogólnie mówiąc umiarkowanie ciepły. Występują znaczne opady w trakcie roku. Nawet w najsuchsze miesiące jest sporo opadów.

Średnia roczna temperatura w mieście Karlino wynosi 8.4 °C. Opady wahają się w granicach 637mm. Opady są najniższe w kwietniu, ze średnim poziomem opadów równym 39 mm. Większość opadów ma miejsce w lipcu, ze średnią na poziomie 78 mm. Średnia temperatura równa 18 °C sprawia, że lipiec jest najcieplejszym miesiącem w roku. Styczeń ze średnią temperaturą na poziomie 0 °C ma najniższą temperaturę średnią w całym roku. Najwięcej dni, w których występuje zachmurzenie i opady zaobserwowano w styczniu i grudniu. Przez większą część roku można zaobserwować częściowe zachmurzenie.

Największa średnia prędkość wiatru występuje w styczniu na poziomie 30 km/h, zaś najmniejsza średnia prędkość wiatru jest charakterystyczna dla miesiąca sierpień – 16 km/h. Najczęściej wiatr wieje z kierunków: W – 11,9%, WSW – 10,4% oraz SW – 9,4%.

2.5. Wody powierzchniowe.

Wody powierzchniowe zajmują na terenie gminy 1,62% jej powierzchni, przy czym 1,60% (ok. 155 ha) przypada na wody płynące (0,51% wody płynące, 0,59% rowy), a tylko 0,02% (3 ha) na wody stojące. Obszar gminy Karlino w całości należy do zlewni Przymorza, będąc odwadnianym przez rzekę Parsętę i jej dopływy.

Podstawowymi ciekami wodnymi gminy Karlino są:

- Parsęta płynąca z południa na północ przez środkową część gminy oraz jest dopływ:
 - Radew – prawy dopływ Parsęty płynący wzdłuż południowo-wschodniej granicy gminy.
 - Pokrzywnica – lewy dopływ Parsęty płynący wzdłuż południowo-wschodniej granicy gminy.
 - Młynówka – lewy dopływ Pokrzywnicy odwadniający południowo zachodnią część gminy.
 - Pysznicza – prawy dopływ Parsęty przepływający przez północną część gminy, dopływ Parsęty z okolic Wietszyna.

Parsęta (Prośnica) – należy do typu nizinnych rzek meandrujących z odcinkami o cechach rzek górskich. Długość rzeki wynosi 131,7 km, a powierzchnia jej dorzecza 3150,9 km². Swoją początek bierze w pobliżu miasta Szczecinek na wys. 137 m n.p.m. uchodzi do Morza Bałtyckiego w Kołobrzegu. W granicach gminy rzeka płynie początkowo w kierunku północno-wschodnim, a następnie zakręca na północ i północny zachód. Dno doliny pokrywają łąki i pastwiska. Występują tu liczne zakola i starorzecza.

Radew – największy dopływ Parsęty. Długość rzeki wynosi 85 km, powierzchnia zlewni 1058 km². Spadek rzeki wynosi 69 m. Wypływa z jeziora Kwiecko uchodzi do Parsęty w Karlinie. Radew na niemal całej swej długości płynie wśród lasów. W dolnym odcinku w granicach gminy Karlino płynie meandrując szeroką na 200-250 m doliną.

Pokrzywnica – jest prawym dopływem Parsęty. Swoje źródła bierze w okolicy miejscowości Słowieńsko. Długość rzeki wynosi 28 km, powierzchnia zlewni 247 km². Na 27 kilometrów biegu do Pokrzywnicy wpada Młynówka. W granicach gminy rzeka płynie szeroką doliną wśród łąk i pastwisk. Szerokość doliny wynosi do 400 m.

Młynówka – jest lewym dopływem Pokrzywnicy. Długość rzeki wynosi 15 km, powierzchnia zlewni 62 km². Źródła rzeki znajdują się pod miejscowością Rokosowo uchodzi do Pokrzywnicy na kilometr od jej ujścia. Młynówka płynie wąską doliną początkowo w kierunku północno-wschodnim, a następnie na południe. W górnym odcinku przepływa przez kompleksy łąk, w dolnym odcinku dolina rzeki jest zalesiona.

Pysznicza – jest prawym dopływem Parsęty. Długość rzeki wynosi 20 km, powierzchnia zlewni 66 km². Źródła Pyszniczy znajdują się w pobliżu wsi Świemino - uchodzi do Parsęty na jej 123 km poza obszarem gminy. W granicach gminy znajduje się górny odcinek rzeki, płynący w kierunku północno-zachodnim. Dopływ z okolic Wietszyna bierze swój początek

pod Karścinem i płynie rynną wietszyńską w kierunku południowo wschodnim. Długość dopływu wynosi 8 km, uchodzi do Parsęty na 131 km.

Oprócz wspomnianych cieków, w gminie Karlino znajduje się duża liczba rowów i kanałów melioracyjnych. Wody stojące zajmują w gminie Karlino 0,02% powierzchni. W granicach gminy brak większych zbiorników wodnych. Na powierzchni wód stojących składają się niewielkie stawy śródpolne i oczka polodowcowe.

2.6. Formy ochrony przyrody.

Obszar gminy Karlino charakteryzuje się bogactwem zasobów przyrodniczych i dużą bioróżnorodnością. Obszary o największych walorach przyrodniczych, krajobrazowych zlokalizowane są w rejonie doliny Parsęty oraz jej dopływów: Pokrzywnicy, Młynówki, Pyszniczy, Radwi. Występują tu różne formy rzeźby młodoglacjalnej jak: obniżenia wytopiskowe, bagna (Daszewskie Bagno), podmokłe oczka polodowcowe. Lasy i zadrzewienia tworzą niepowtarzalne „oazy” ekosystemów i biocenoz. Obecnie, zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody, innych ustaw i przepisów szczególnych, ochronie prawnej na terenie gminy Karlino podlegają: lasy ochronne, pomniki przyrody, starodrzewy cmentarne, założenia parkowe. Na obszarze gminy Karlino brak jest wieloprzestrzennych form ochrony prawnej. Wyjątkiem są trzy obszary Natura 2000, które zlokalizowane są częściowo na terenie gminy Karlino.

2.6.1. Natura 2000.

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) i specjalne obszary ochrony siedlisk mających znaczenie dla wspólnoty (SOO). Na terenie gminy Karlino znajdują się trzy ostoje siedliskowe:

- **Dorzecze Parsęty** – obszar zatwierdzony w dniu 12 grudnia 2008 r., obejmuje szereg ważnych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Łącznie zidentyfikowano ich 25, tworzących mozaikę i pokrywających ponad 50% powierzchni obszaru. Często są to siedliska bardzo rzadkie bądź unikatowe w skali kraju i Europy. Wiele z nich jest ważnym biotopem dla cennej fauny, która podlega ochronie na podstawie konwencji międzynarodowych. Stwierdzono tu występowanie 13 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.
- **Dolina Radwi, Chocieli i Chotli** – obszar zatwierdzony w dniu 12 grudnia 2008 roku, obejmuje szereg ważnych i cennych siedlisk z Dyrektywy Rady 92/43/EWG - zidentyfikowano tu 24 typy z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, pokrywające w sumie ok. 60% powierzchni obszaru. Wiele z nich stanowi biotopy cennych gatunków zwierząt i roślin. Łącznie występuje tu 16 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.
- **„Warnie Bagno”** - zatwierdzony w dniu 12 grudnia 2008 r., obszar obejmuje pozostałości jednego z największych torfowisk wysokich na Pomorzu z naturalnym jeziorem dystroficznym otoczonym dobrze zachowanym płem mszarnym (rez. Wierzchomińskie Bagno) oraz dobrze regenerującą roślinnością torfowiskową w potorfiach a także zachowana kopuła torfowiska wysokiego, porośnięta mszarem

z udziałem wrzośca bagiennego, zarastającym sosną. Część nie objęta ochroną rezerwatową stanowi interesujący kompleks roślinności mszarnej w potorfiach oraz boru bagiennego. Łącznie stwierdzono tu 7 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmujące ponad 90 % powierzchni. Jest to stanowisko zalotki większej - gatunku ważki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

2.6.2. Rezerwat przyrody.

Na terenie gminy Karlino oraz gmin Będzino i Biesiekierz położony jest rezerwat torfowiskowy „Warnie Bagno” o powierzchni 518,92 ha, wyznaczony Rozporządzeniem Nr 21/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 26 września 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2005 r. Nr 78, poz. 1643).

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Warnie Bagno” został przyjęty w dniu 21 grudnia 2007 r. Uchwałą Nr XVII/172/07 Rady Miejskiej w Karlinie. Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie kompleksu torfowiskowego obejmującego kopułowe torfowisko bałtyckie porośnięte mszarnikami wrzośca bagiennego, kompleks regenerujących się potorfii ze zbiorowiskami mszarnymi oraz ekosystemy boru bagiennego i boru wilgotnego. Na terenie rezerwatu występują stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin, m.in. przysięłka biała, modrzewica zwyczajna, widłak jałowcowaty, rosiczka okrągłolistna, bagno zwyczajne, turzyca bagienna, wełnianka wąskolistna.

2.6.3. Pomniki przyrody.

Jedną z form ochrony indywidualnej są pomniki przyrody. Są to głównie pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, krajobrazowej lub historyczno-pamiętkowej, a zwłaszcza okazałych rozmiarów drzewa i krzewy, źródła, głązy narzutowe. Pomniki przyrody są ważnym elementem składowym krajobrazu, podnoszą jego piękno, posiadają wysokie walory dydaktyczne i edukacyjne. Na terenie gminy Karlino występują liczne obiekty, które zostały uznane za pomniki przyrody.

Ponadto Rada Miejska w Karlinie w dniu 27 września 2006 r. podjęła Uchwałę Nr LVII/457/06 w sprawie ustanowienia pomników przyrody na mocy, której uznano za pomniki przyrody następujące drzewa tworzące aleję dębowo-bukową, rosnące na nieruchomości położonej w obrębie Zwartowo, gm. Karlino

2.7. Lasy.

Na terenie gminy Karlino ochronie prawnej podlegają również lasy ochronne. Pełnią one funkcje wodochronne oraz są zielonymi płucami dla strefy miejskiej Karlina. Zlokalizowane są głównie w dolinach rzek Parsęty oraz Pokrzywnicy. Obszar gminy Karlino należy do dwóch nadleśnictw: Białogard oraz Gościno.

Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują OLs – olsy jesionowe, porastające głównie zbocza doliny rzeki Młynówki i jej dopływów. Zajmują one znaczną w skali gminy powierzchnię.

Na obszarze całego nadleśnictwa Gościno istnieje 18 obwodów łowieckich, z których 4 (obwody 22, 33, 49, 50) zlokalizowane są w gminie Karlino.

2.8. Demografia².

Istotnym uwarunkowaniem decydującym o przebiegu procesów rozwojowych gminy są czynniki demograficzne takie jak: liczba ludności, gęstość zaludnienia, struktura wieku oraz struktura płci.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2015 roku liczba ludności w gminie Karlino wynosiła 9 267 osób, z czego 4 607 stanowili mężczyźni, a 4 660 kobiety. Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2015r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Ludność według miejsca zameldowania		
Liczba ludności (ogółem)	osoba	9 267
Liczba kobiet	osoba	4 660
Liczba mężczyzn	osoba	4 607
Wskaźnik modułu gminnego		
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	66
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	101
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-	-5,3
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	16,6
W wieku produkcyjnym	%	67,1
W wieku poprodukcyjnym	%	16,3

² GUS

2.9. Gospodarka wodno - ściekowa.

Eksploatacją infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy Karlino zajmuje się przedsiębiorstwo Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. z siedzibą w Białogardzie.

Zaopatrzenie w wodę.

Na terenie gminy Karlino woda pitna pobierana jest tylko z ujęć wód podziemnych i poprzez stacje uzdatniania wody podawana jest do sieci wodociągowych (9 czynnych studni głębinowych zlokalizowanych na czterech ujęciach wody).

Woda ze studni głębinowych kierowana jest na układ napowietrzania i filtrów następnie gromadzona jest w zbiornikach retencyjnych skąd pompami II stopnia podawana jest do sieci wodociągowej.

Ujęcia wody w gminie Karlino:

- Redino – ujęcie znajduje się w gminie Białogard. Pobierana woda przeznaczona jest dla miejscowości znajdujących się na terenie gminy Karlino: Karlino, Kowańcz, Chotyń, Lubiechowo Karlinko Osiedle Krzywopłoty.
- Daszewo – woda przeznaczona dla następujących miejscowości: Daszewo, Brzeźno, Mierzynek, Ubysławice, Mierzyn, Wyganowo, Syrkowice, Poczernino, Witolub.
- Karścino - woda przeznaczona dla miejscowości: Karścino, Pobłocie Wielkie, Krukowo.
- Karwin – woda przeznaczona dla miejscowości: Karwin, Gościnko, Malonowo, Kozią Góra, Domacyno, Zwartowo, Garnki.

Oczyszczalnia ścieków.

W ramach projektu „Zintegrowana Gospodarka Wodno-Ściekowa w Dorzeczu Parsęty” realizowanego z Funduszu Spójności została zmodernizowana i rozbudowana oczyszczalnia ścieków w miejscowości Karlino, co przyczyniło się do uporządkowania gospodarki ściekowej i przyjęcia większej ilości ścieków pochodzących z nowo kanalizowanych miejscowości. Oczyszczalnia ścieków w Karlinie jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną. Osad wywożony na składowisko odpadów w Rymaniu.

Systemy indywidualne gospodarki ściekowej.

Na terenie gminy Karlino istnieją miejscowości, które jeszcze nie zostały objęte liniowym systemem kanalizacji sanitarnej. W tych miejscowościach istnieją zbiorniki bezodpływowe oraz niekiedy sławojki.

2.10. Odnawialne źródła energii.

Energia wiatru

Gmina Karlino charakteryzuje się bardzo dobrymi warunkami do rozwoju energetyki wiatrowej, mają na to wpływ:

- otwartość terenu,
- ukształtowanie terenu,
- zalesienie,
- odległość od dużych zbiorników wodnych,
- szorstkość terenu.

W okolicach miejscowości: Karścino, Pobłocie Wielkie, Krukowo zlokalizowanych jest 60 wiatraków, w tym gm. Karlino (51) i gm. Gościno (9). Nowe farmy wiatrowe powstały zgodnie z wytycznymi Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego dla Gminy Karlino, czyli na terenach użytków rolnych z dopuszczeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą

Pompy ciepła

W ramach termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Karlino wykonane są węzły cieplne z zastosowaniem pomp ciepła.

2.11. Gospodarka odpadami.³

Miasto i gmina Karlino należy do koszalińskiego regionu gospodarowania odpadami, który obejmuje 25 gmin. Na terenie miasta i gminy Karlino systemem zbiórki odpadów objęte są nieruchomości zamieszkałe. Odpady selektywne gromadzone są w ogólnodostępnych pojemnikach w kolorach:

- niebieskim – z przeznaczeniem na papier i tekturę;
- zielonym – z przeznaczeniem na opakowania ze szkła i odpadów opakowaniowych ze szkła;
- żółtym – z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale.

Przeterminowane leki gromadzone są w oznakowanych pojemnikach znajdujących się na terenie przychodni lekarskich oraz aptek. Zużyte baterie można dostarczać do specjalnych pojemników ustawionych w obiektach użyteczności publicznej, jak szkoły, świetlice wiejskie, Urząd Miejski, przedszkole. Odpady problematyczne typu: odpady wielkogabarytowe, elektroodpady, zużyte opony itp. odbierane są od mieszkańców 3 razy w roku podczas zbiórki mobilnej.

Odpady zmieszane oraz ulegające biodegradacji odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych znajdujących się na terenie miasta i gminy Karlino przekazywane są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Korzyścienku.

³ Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Karlino za rok 2015.

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino.

Tabela 2. Zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino, realizacji których się podjęto.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
1.	Działania infrastrukturalne na rzecz poprawy stanu środowiska w obiektach użyteczności publicznej na terenie Dorzecza Parsęty.	2015- 2016	3	Urząd Miejski w Karlinie	Szwajcarsko - Polski Program Współpracy, WFOŚiGW w Szczecinie	Działania infrastrukturalne na rzecz poprawy stanu środowiska w obiektach użyteczności publicznej na terenie Dorzecza Parsęty Beneficjent ZMiGDP (Dostawa i montaż modułów fotowoltaicznych w systemie naziemnym i na dachach budynków użyteczności publicznej w gm. Karlino, Remont kotłowni w budynku Szkoły Podstawowej w Karścinie) Wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w oparciu o pompę ciepła w budynkach świetlic wiejskich w m. Mierzyn, Syrkowice, Kozia Góra i budynku WTZ oraz trzech mikroturbin wiatrowych – wykonane w 2012-2013).

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
2.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Karlino.	2016	3		Środki z budżetu Gminy Karlino na rok 2016	Rozbudowa instalacji PV w Przedszkolu Miejskim w Karlinie i na Hali Widowiskowo-Sportowej. Dodatkowe ogniwa PV wykonano z odszkodowania za turbine w przedszkolu.
		Zakończona w 2012 roku				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
3.	Zastosowanie ogniw fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej na terenie Dorzecza Parsęty.	29.01.2015 - 08.06.2015	3	Urząd Miejski w Karlinie	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego, WFOŚiGW w Szczecinie	"Montaż systemów fotowoltaicznych na dachach 3 budynków publicznych w Karlinie - obiekt Hali Sportowej ul. Kościuszki 30, SP ul. Traugutta 2 oraz Przedszkola Miejskiego ul. Moniuszki 8"
		30.03.2015- 15.06.2015	3		Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego, WFOŚiGW w Szczecinie	"Montaż systemów fotowoltaicznych na dachach trzech budynków publicznych w Karlinie: Biblioteka Publiczna, Zespół Szkół, budynek przy ul. Szczecińskiej 6"
		21.11.2016- 22.12.2016	3		Gmina Karlino	Dostawa i montaż modułów fotowoltaicznych na dachach i elewacjach budynków użyteczności publicznej w gm. Karlino" W ramach zadania rozbudowano instalację PV na dachu i elewacji budynku Przedszkola Miejskiego oraz na dachu budynku hali widowiskowo-sportowej.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karfino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
4.	Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, kolektory słoneczne).	jak w pkt. 1 i pkt. 3				
5.	Likwidacją źródeł niskiej emisji oraz modernizacja nieefektywnych systemów grzewczych (wymiana kotłów węglowych na bardziej przyjazne środowisku).	jak w pkt. 1 i pkt. 3				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
6.	Rozbudowa, bieżące utrzymanie oraz modernizacja sieci gazowniczej na terenie gminy Karlino.	2015 - 2016	2	G.EN. GAZ ENERGIA Sp. z o.o.	Środki własne	W ramach zadania realizowane były prace związane z zagęszczeniem istniejącej sieci poprzez budowę nowych przyłączy na istniejącej sieci.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
7.	Kontrola gospodarstw domowych w zakresie posiadania umów na odbiór odpadów (ograniczenie nielegalnego spalania odpadów).	2015 - 2016	3	Urząd Miejski w Karlinie	Budżet gminy	<p>Zadanie było wykonywane na bieżąco poprzez prowadzenie ewidencji umów zawieranych pomiędzy właścicielami nieruchomości niezamieszkałych a przedsiębiorcami odbierającymi te odpady.</p> <p>Przeprowadzono również kontrole nieruchomości zamieszkałych w zakresie segregacji, posiadania pojemnika itp. Podczas kontroli przekazywano mieszkańcom harmonogramy odbioru odpadów oraz ulotki z zasadami prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli w przypadku stwierżenia nieprawidłowej segregacji kontrolowani otrzymali zalecenie pokontrolne – zmiana deklaracji. Z kolei w przypadkach ujawnienia faktu palenia odpadów kontrolowani byli karani mandatami karnymi.</p>

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
8.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Karlino dla terenów pod elektrownie wiatrowe.	2015	3	Urząd Miejski w Karlinie	Megawatt S.C. Sp. z o.o.	1. Uchwała Nr VIII/78/15 z 07 maja 2015r. Opracowano na podstawie umowy o przekazanie zadań własnych gminy na rzecz innych podmiotów.
		2015	3		Eco-Wind Construction S.A.	Uchwały Nr X/88/15 i X/89/15 z 26 czerwca 2015r. Opracowano na podstawie umowy o przekazanie zadań własnych gminy na rzecz innych podmiotów.
9.	Uwzględnianie w nowo tworzonych i aktualizowanych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkańców w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10 oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
10.	Budowa i przebudowa ulic na terenie Gminy i modernizacja nawierzchni chodników (w tym utwardzenie dróg lub poboczy w celu redukcji wtórnego unosu pyłu z dróg).	2015 - zakończenie	3	Urząd Miejski w Karlinie	Budżet gminy, Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego, WFOŚiGW	Wykonano wspólną rewitalizację infrastruktury zabytkowej w centrach miast Karlino - Wolgast - Konopnickiej. W ramach zagospodarowanie terenu przy ul. powyższego zadania wykonano m.in. : drogi, oświetlenie drogowe, kanalizacje deszczową, fontannę, plac zabaw, wiatę przystankową i rowerową, parkingi, spichlerz oraz małą infrastrukturę. W ramach zadania w m. Domacyno wykonano ciągi pieszo jezdne wraz z odwodnieniem, kanalizacją teletechniczną i oświetleniem ulicznym o nawierzchnia drogi z betonu asfaltowego wraz z wjazdami, oznakowaniem oraz zabrukami z kamienia polnego oraz uzbrojeniem technicznym (kanalizacji deszczowej odwodnienia drogi z wylotem do rzeki, instalacja oświetlenia drogi z oprawami lamp typ LED, instalacja teletechniczna)
11.	Przebudowa dróg gminnych.	06.2016 – 12.2016	3	Urząd Miejski w Karlinie	Budżet państwa (Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej w latach 2016 – 2019, Województwo Zachodnio-pomorskie Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, Budżet gminy	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
12.	Promowanie prośrodowiskowych zasad uprawy, chowu i produkcji rolnej, w tym prowadzenie szkoleń dla rolników w zakresie prawidłowego postępowania z nawozami i środkami ochrony roślin.	2015 - 2016	0	Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach	-	W badanym okresie na terenie Gminy Karlino nie miały miejsca działania o charakterze szkoleniowym.
13.	Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
14.	Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów.	2015	3	Urząd Miejski w Karlinie	Środki własne	<p>0% odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych było do składowania. Wyniki zostały osiągnięte dzięki temu, iż odpady nie były przekazywane do składowania, a poddawane były procesom, takim jak kompostowanie czy recykling. Gmina Karlino przekazywała odpady zmieszane, selektywne i biodegradowalne do RIPOK Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu Sp. z o.o. Instalacja jest przeznaczona do odzysku surowców (tj. tworzywa sztucznego, siłuczki szklanej, złomu stalowego oraz złomu aluminiowego) oraz do unieszkodliwiania odpadów komunalnych poprzez kompostowanie i odzysk materii organicznej w postaci kompostu.</p>

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
15.	Wyeleminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.	2015	1	Urząd Miejski w Karlinie	Środki własne	Zlikwidowano 3 dzikie wysypiska, mimo to dalej istnieje problem odpadów pozostawianych przez mieszkańców przy pojemnikach, co powoduje, iż place są zaśmiecone. Kolejnym problemem jest również wystawianie odpadów wielkogabarytowych po terminach zbiórki. W dalszym ciągu, mieszkańcy i osoby przejezdne pozostawiają odpady w miejscach niedozwolonych, jak lasy czy przydrożne rowy.
16.	Rozwój systemu zbiórki i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
17.	Stworzenie systemu stacjonarnych lub mobilnych punktów odbioru odpadów, w tym, niebezpiecznych, wielkogabarytowych.	-	0	Zarząd Budynków Komunalnych Sp. z o.o.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Środki własne	Podpisano umowę z NFOŚiGW na dofinansowanie Budowy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w lutym 2017 roku.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
18.	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Karlino w ramach ochrony powierzchni ziemi i gospodarki odpadami.	26.06.2015-11.08.2015	3	Urząd Miejski w Karlinie	Środki z WFOŚiGW	W ramach realizacji zadania usunięto wyroby zawierające azbest z terenu Miasta i Gminy Karlino - etap VII. Liczba Wnioskodawców - 10. Ilość ściągniętego azbestu - 42,96 Mg.
		14.09.2016-24.11.2016	3			W ramach realizacji zadania usunięto wyroby zawierające azbest z terenu Miasta i Gminy Karlino - etap VIII. Liczba wnioskodawców - 17 Ilość ściągniętego azbestu – 36,229 Mg.
19.	Ochrona, poprawa stanu oraz rewitalizacja zabytkowego Parku w Karlinie.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
20.	Rewitalizacja parku przy ul. Koszalińskiej wraz z rozbudową amfiteatru.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
21.	Bieżąca pielęgnacja parków na terenie gminy i wspieranie działań mających na celu powstawanie terenów zielonych.	2015-2016	2	Urząd Miejski w Karlinie	Budżet gminy	Zadanie wykonywane w ramach bieżącego utrzymania zieleni miejskiej. W zakresie tego zadania wykonano m.in. pielęgnację, nawożenie i dosiewanie trawników.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
22.	Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego selektywnego dostępu do terenów wyjątkowo cennych przyrodniczo.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
23.	Podjęcie inicjatyw na rzecz zwiększenia udziału obszarów chronionych na terenie gminy.	-	0	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie	-	Brak realizacji zadania.
24.	Ochrona unikalnego ekosystemu obszarów specjalnej ochrony NATURA 2000 oraz innych form ochrony przyrody.	08.2016	3	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie	Środki własne RDOŚ w Szczecinie w ramach realizacji zadań statutowych	Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 03.08.2016r. zostały ustanowione zadania ochronne dla rezerwatu przyrody "Warmie Bagno". W ramach zadań ochronnych był prowadzony monitoring poziomu wody w torfowisku w oparciu o istniejącą sieć piezometrów.
25.	Rozwój i pielęgnacja istniejącej zieleni wraz z utrzymaniem i sadzeniem nowych drzew i krzewów śródpolnych oraz przydrożnych.	2015-2016	2	Urząd Miejski w Karlinie	Budżet gminy	W ramach zadania wykonano w miejscach zieleni miejskiej m.in. cięcia pielęgnacyjne, nawożenie, koszenie i pielęgnację drzew i krzewów, formowanie i przycinanie żywopłotów, zakładano, obsadzano i utrzymywano kwiatniki

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
26.	Lokalizacja zalesień i zadzierwień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
27.	Systematyczne zalesianie gruntów nieprzystdatnych rolniczo.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
28.	Promocja przyrodniczych walorów turystycznych Gminy.	2014 - 2015	3	OSP w Karlinie, ZOSTIR w Karlinie	Środki własne, Dofinansowanie Małe Projekty w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich	W ramach realizacji zadania promowano walory przyrodnicze pn. "Cudze chwalice, swego nie znać".
29.	Opracowywanie map akustycznych.	-	0	-	-	Brak realizacji zadania.
30.	Monitoring hałasu drogowego w wyznaczonych punktach, dokonanie oceny akustycznej wybranych miejsc.	-	0	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie	-	Brak realizacji zadania.
31.	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów.	2015	3	Urząd Miejski w Karlinie	Megawatt S.C. Sp. z o.o.	Uchwała Nr VIII/78/15 z 07 maja 2015r. Uchwały Nr X/88/15 i X/89/15 z 26 czerwca 2015r.
		2015	3		Eco-Wind Construction S.A.	Opracowano na podstawie umowy o przekazanie zadań własnych gminy na rzecz innych podmiotów.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
32.	Roboty budowlane w Szkole Podstawowej w Karlinie.	2016	3	Urząd Miejski w Karlinie	Szwajcarski program współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej – Swiss Contribution, Środki z budżetu Gminy Karlino	<p>W ramach realizacji zadania zwiększono izolacyjność termiczną budynku szkoły poprzez wykonanie docieplenia pomieszczenia sali gimnastycznej - wykonanie izolacji termicznej stropu i posadzki na gruncie oraz wymianę stolarki okiennej, wykonanie wiatrolapów w wejściach do oddziału przedszkolnego</p> <p>Dodatkowo przeprowadzono remont pomieszczeń sanitarnych i szatni zaplecza sali gimnastycznej oraz pomieszczeń dydaktycznych, łazienek i szatni oddziału przedszkolnego.</p>

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
33.	Wyznaczenie drogowych tras transportu substancji niebezpiecznych, omijających w miarę możliwości tereny miejskie, mocno zurbanizowane oraz zorganizowanie miejsc postojowych dla środków transportujących takie substancje.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
34.	Wsparcie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie do niezbędnego minimum technicznych deformacji gruntu i mechanicznego zanieczyszczenia gleby).	-	0	Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach	-	Brak realizacji zadania.
35.	Wapnowanie gleb i racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
36.	Wspieranie rozwoju rolnictwa ekologicznego, wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych.	-	0	Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach	-	W badanym okresie na terenie Gminy Karlino nie miały miejsca działania o charakterze szkoleniowym.
37.	Ochrona gleb przed degradacją i rekultywacja terenów zdegradowanych.	2014-2015	3	Urząd Miejski w Karlinie	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, WFOŚiGW w Szczecinie, Miasto Białogard, Gmina	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Krzywopłaty, gm. Karlino. w ramach zadania zrekultywowano teren zamkniętego składowiska

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
38.	Wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych w celu zapobiegania erozji gleb.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	Białogard, Gmina Karlino	odpadów, wykonano ścieżkę edukacyjną wraz z wyposażeniem oraz przeprowadzono kampanię społeczno - edukacyjną w tematyce gospodarowania odpadami pod nazwą „BADŹ EKO-SEGREGUJ ŚMIECI”. w ramach której mi. odbywały się 2- dniowe warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży w OEE w Lipiu.
39.	Racjonalna gospodarka surowcami mineralnymi, eksploatacja złóż przy minimalizacji degradacji powierzchni terenu.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
40.	Eliminowanie nielegalnej eksploatacji kopalini.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
41.	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalini w procesie planowania przestrzennego.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
42.	Prawidłowa rekultywacja przekształconej (zdegradowanej) powierzchni	jak w pkt 37				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
43.	Działania promocyjno-edukacyjne o różnej tematyce (w tym: m.in. z zakresu gospodarki odpadami).	2015 – 2016	3	Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Realizacja "XIV Międzynarodowego Spływu Kajakowego Parsęta 2015. Europejskie Spotkania Ekologiczne".
			3		Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Realizacja „XV Międzynarodowego Spływu Kajakowego Parsęta 2016. Europejskie Spotkania Ekologiczne”. Uczestnicy brali udział w akcji sprzątania rzek Radew i Parsęta, po których wyznaczone są szlaki kajakowe.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
	<p>Działania promocyjno- edukacyjne o różnej tematyce (w tym: m.in. z zakresu gospodarki odpadami).</p>	<p>2015 – 2016</p>	<p>3</p>	<p>Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty</p>	<p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska</p>	<p>Akcja „STOP niskiej emisji – nauka poprzez realizację programów edukacyjnych” Realizowany w okresie 2013-2015. Celem projektu było uświadomienie społeczeństwu zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska wynikającego z użytkowania przestarzałych palenisk węglowych oraz spalania złych gatunków węgla i odpadów w nieprzystosowanych do tego paleniskach, a także wskazanie alternatywnych, ekologicznych sposób ogrzewania domów, poprzez zastosowanie m.in. źródeł energii odnawialnej. W powyższej akcji brała udział m.in. SP w Karlinie (np. 10.03.2015 w ramach podsumowania projektu do scenariusza lekcji „ Niska emisja - w środowisku lokalnym” dzieci uczęszczający w przemarszu ulicami Karlina).</p>

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
44.	Edukacja ekologiczna młodzieży w formalnym systemie kształcenia (akcje pn. „sprzątanie świata”, „Dzień ziemi”, Marsz ekologiczny, „Sprzątanie wokół naszych jezior i rzek”).	22.04.2015 Dzień Ziemi	3	Urząd Miejski w Karlino	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska	<p>Akcja ta co roku wspierana są przez Gminę Karlino, poprzez zabezpieczenie w budżecie gminy środków na zakup worków i rękawiczek oraz kielbasek na ognisko a następnie przekazanie je szkołom.</p> <p>Poza tym w 22.04. w roku 2015 jak i 2016 r. w ramach Dnia Ziemi uczniowie Szkoły Podstawowej w Karlino oraz przedszkolaki Przedszkola Miejskiego w Karlino brali udział w przemarszu ekologicznym ulicami miasta z okazji Dnia Ziemi. Również dnia 25.04.2016 odbył się Piknik ekologiczny połączony z ogniskiem na terenie zrekultywowanego wysypiska odpadów w Krzywopłotach. Organizatorzy: OEE Lipie oraz ZS Karlino zorganizowany w ramach Dnia Ziemi.</p> <p>Celem powyższych akcji jest promowanie nie śmiecenia, edukacja odpadowa w szczególności zwrócenie uwagi na obowiązek przestrzegania zasad segregacji śmieci oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko. Jednocześnie w ramach Projektu „Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych na terenie ZMIIGDP oraz gmin sąsiednich” przeprowadzono kampanię społeczno - edukacyjną w tematyce</p>
		08.06.2015 r. Wspólne sprzątanie Radwi i Parsęty				
		17.09.2015 Dzień Sprzątania Świata				
		22.04.2016 Dzień Ziemi				
		22.06.2016 Sprzątanie Parsęty				
		18.09.2016 Dzień Sprzątania Świata				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
45.	Propagowanie postaw polegających na wyuczeniu nawyku oszczędzania wody i wykorzystania wód opadowych na potrzeby gospodarstwa.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	<p>gospodarowania odpadami pod nazwą „BĄDŹ EKO-SEGREGUJ ŚMIECI” w ramach której mi. odbywały się 2- dniowe warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży w OEE w Lipiu, zorganizowano konkursy plastyczne: pn. „CHRON ZIEMIĘ, PRZED ŚMIECIAMI” oraz „WYKORZYSTAJ ODPADY”, raz w tygodniu w paśmie antenowym TVP Szczecin, TKK Koszalin, TKK Kołobrzeg, TV Zachód Szczecinek, Białogardzka Telewizja Kablowa emitowany był film reklamowy w ramach prowadzonej kampanii, zakupiono gadzety promocyjne oraz 4-komorowe pojemniki do zastosowania wewnątrz budynków, które zostały rozdstrybuowane wśród jednostek użyteczności publicznej znajdujących się na terenie gmin biorących udział w projekcie.</p> <p>Brak realizacji zadania.</p>

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
46.	Edukacja w zakresie postępowania z substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska np. azbest, PCB.	2015 - 2016	3	Urząd Miejski w Karlino	-	Razem ze Strażą Miejską kontroli
						Wykonano prace związane z utrzymaniem i konserwacją urządzeń na kanale Krzywy Róg.
47.	Odbudowa i prawidłowa eksploatacja systemów melioracji.	2015	3	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie	Budżet Państwa	Wykonano prace związane z utrzymaniem i konserwacją urządzeń na rzece Młynówka
						Wykonano prace związane z utrzymaniem i konserwacją urządzeń na kanale Ramlewski
						Wykonano prace związane z utrzymaniem i konserwacją urządzeń na rzece Łosia
						Wykonano prace związane z utrzymaniem i konserwacją urządzeń na rzece Pyszniça
						Wykonano prace związane z utrzymaniem i konserwacją urządzeń na kanale Krzywy Róg.
48.	Oczyszczenie i zabezpieczenie zbiorników przeciwpożarowych.	12.2014 – 05.2015	3	Urząd Miejski w Karlino	Program Operacyjny „Zrównowazony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” i Budżet gminy	W ramach inwestycji: w m. Karścino wykonano remont zbiornika przeciwpożarowego oraz przy zbiorniku miejsce odpoczynku dla mieszkańców i turystów wyposażone w wiatę zadaszoną ze stolami biesiadnymi, pomost drewniany, miejsce na ognisko

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
49.	Edukacja ludności terenów zagrożonych.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
50.	Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkody przemysłowe)	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Białogard	Środki własne	Zadania realizowane zgodnie z Planem Urządzenia Lasu na lata 2007-2016.
		2015 - 2016	2	Straż Miejska Karlino i Straż Leśna Gościno	Środki własne	Zadanie realizowane wspólnie na bieżąco
		2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Gościno	Środki własne	Zadanie było wykonywane na bieżąco.
51.	Zwiększenie różnorodności gatunkowej lasów i bieżąca ochrona istniejących kompleksów leśnych,	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Gościno	Środki własne	Zadanie było wykonywane na bieżąco.
		2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Białogard	Środki własne	Zadania realizowane zgodnie z Planem Urządzenia Lasu na lata 2007-2016.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
52.	Edukacja ekologiczna w zakresie wzbogacania i racjonalnego użytkowania zasobów leśnych (zwiększenie różnorodności gatunkowej szczególnie w nasadzeniach porolnych).	- 2015 - 2016	0 2	Nadleśnictwo Białogard Nadleśnictwo Gościno	- Środki własne	Brak realizacji zadania. Zadanie było wykonywane na bieżąco.
53.	Zwiększenie naturalnej retencji (odtworzenie terenów zalewowych, ochrona stawów wiejskich, oczek wodnych, mokradł).	-	0	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie	-	Brak realizacji zadania.
54.	Zaopatrzenie w wodę konsumpcyjną o odpowiedniej jakości i ilości dla całego obszaru Gminy Karlino.	2015 - 2016	3	Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. z siedzibą w Białogardzie	-	Woda dostarczona odbiorcom w okresie 2015-2016 spełniała wszelkie parametry jakościowe. Ilość wody dostarczonej do odbiorców w 2015 roku: 120,7 tys. m ³ . Ilość wody dostarczonej do odbiorców w 2016 roku: 123,1 tys. m ³ .
55.	Bieżąca modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy - optymalizacja zużycia wody przez zapobieganie stratom wody na przesyle.	-	0	Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. z siedzibą w Białogardzie	-	Brak realizacji zadania.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
56.	Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach dotacji celowej osobom fizycznym ze środków budżetu Gminy Karlino	2015-2016	3	Urząd Miejski w Karlinie	Budżet gminy, środki wnioskodawców	W ramach tego działania Gmina Karlino dofinansowała budowę trzech przydomowych oczyszczalni ścieków.
57.	Systematyczna rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej.	2015 - 2016	3	Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. z siedzibą w Białogardzie	Środki własne	Wykonano wymianę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Karścino o długości około 1000 m.
58.	Rozbudowa istniejącego systemu kanalizacji deszczowej, szczególnie terenów dróg i placów	2015-2016	2	Urząd Miejski w Karlinie	Dofinansowanie z PO Ryby, budżet gminy	Wykonano kanalizację deszczową dróg gminnych w ramach zadań w pkt. 10,11 i 48
59.	Bieżące utrzymanie oczyszczalni ścieków w Karlinie.	2015 - 2016	2	Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. z siedzibą w Białogardzie	Pożyczka i środki własne	Dokonano zakupu urządzenia do odwadniania osadu. Postępowanie w toku. Planowany termin realizacji 29.09.2017
			3		Środki własne	Wykonano modernizację budynku administracyjnego na terenie oczyszczalni.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
60.	Modernizacja i przebudowa dróg i ulic z których hałas powoduje przekroczenia poziomów progowych, dla terenów szczególnie zagrożonych hałasem.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
61.	Realizacja zabezpieczeń akustycznych.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
62.	Kontrola dotrymywania przez zakład standardów emisyjnych.	-	0	Zakłady przemysłowe	-	Brak realizacji zadania.
63.	Uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez: odpowiednie przygotowywanie specyfikacji, z uwzględnieniem potrzeb w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (np. zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spalin).	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karolino

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Podmiot realizujący	Źródła finansowania	Opis realizacji zadania
64.	Wsparcie OSP w celu wzmocnienia Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), skuteczne działania ratownicze, zapobieganie i przeciwdziałanie poważnym awariom.	-	0	Urząd Miejski w Karlinie	-	Brak realizacji zadania.
65.	Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzania lasu.	2015 - 2016	2	Nadleśnictwo Gościno	Środki własne	-

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.

W ramach Programu Ochrony Środowiska wyznaczonych zostało 63 zadania. W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2016 r. podjęto się realizacji 33 zadań. Z tych 33 zadań 24 zostały wykonane całkowicie. 1 inwestycji i zadań ze względu na ciągłość (długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji czy dofinansowań) zostało wykonane częściowo. Duża część zadań jest realizowana na bieżąco, często w ramach funkcjonowania jednostek administracyjnych. Wyznaczone zadania dotyczyły zagadnień takich jak: poprawa jakości wód, zachowanie różnorodności biologicznej, rozwoju odnawialnych źródeł energii, gospodarka odpadami, gospodarka wodno – ściekowa oraz edukacja ekologiczna. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego.

5. Ocena systemu monitoringu.

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie gminy Karlino zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2014 roku (rok bazowy) ze stanem na rok 2015.

Tabela 3. Wskaźniki monitoringu

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2014	2015	Zmiana wskaźnika*
1.	Ludność według faktycznego miejsca zamieszkania.	osoba	9 316	9 267	
2.	Gęstość zaludnienia.	os/km ²	66	66	
3.	Długość rozdzielczej sieci wodociągowej.	km	97,1	97,1	
4.	Połączenia rozdzielczej sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	1 151	1 161	
5.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej.	os	9 074	9 027	
6.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym.	dam ³	230	225	
7.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca.	m ³	24,7	24,2	
8.	Zużycie wody na potrzeby przemysłu.	dam ³	326	411	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

9.	Długość sieci kanalizacyjnej.	km	102,8	102,8
10.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	1 088	1 099
11.	Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną.	dam ³	233	234
12.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej.	os	8 543	8 501
13.	Długość czynnej sieci gazowej.	m	99 557	117 226
14.	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.	szt.	412	426
15.	Ilość zbiorników bezodpływowych na terenie gminy.	szt.	47	45
16.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy.	szt.	10	12
17.	Ilość odprowadzonych ścieków przemysłowych do sieci kanalizacyjnej.	dam ³	80	76
18.	Ilość odprowadzonych ścieków przemysłowych bezpośrednio do wód lub do ziemi.	dam ³	171	261
19.	Ilość osadów powstających na przemysłowych oczyszczalniach ścieków.	t	385	329
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu:				
20.	BZT ₅	kg	1004	1269
	ChZT	kg	10040	10320
	zawiesina ogólna	kg	1255	1179
	azot ogólny	kg	3337	1926
	fosfor ogólny	kg	227	78
21.	Ilość odprowadzonych ścieków komunalnych do sieci kanalizacyjnej.	dam ³	233	234

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino

22.	Ilość osadów powstających na komunalnej oczyszczalni ścieków.	t	245	227
23.	Zużycie gazu.	tyś.m ³	775,7	772,5
24.	Lesistość.	%	15,3	16
25.	Całkowita powierzchnia gruntów leśnych.	ha	2 195,18	2 291,06
26.	Ilość zlikwidowanych dzikich wysypisk.	szt.	0	3
27.	Całkowita ilość zmieszanych odpadów.	t	1 140	1 529
28.	Ilość zmieszanych odpadów z gospodarstw domowych przypadająca na 1 mieszkańca.	kg	98,6	140,2

Źródło: GUS

*Gdzie:

[Symbol] – poprawa lub brak zmian,

[Symbol] – pogorszenie wartości wskaźnika.

Stan wskaźników monitoringu na terenie Gminy Karlino na przestrzeni analizowanego okresu czasu poprawił się lub nie uległ zmianie w 21 przypadkach, natomiast w 7 uległ pogorszeniu.

Nieznaczna poprawa została zanotowana w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Długość zbiorczej sieci wodociągowej nie uległa zmianie natomiast wzrosła liczba przyłączy. Zmniejszyła się liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej jest to powiązane ze spadkiem ludności zamieszkującej gminę. Odnotowano również spadek ilości wody dostarczanej do gospodarstw domowych. Pozytywnym aspektem jest fakt, że zmalało zużycie wody przypadającej na jednego mieszkańca. Ilość wody dostarczanej na cele przemysłowe znacznie wzrosła.

Długość sieci kanalizacyjnej nie uległa zmianie natomiast zwiększyła się ilość podłączeń do sieci, a co za tym idzie wzrosła również ilość ścieków odprowadzanych na oczyszczalnię ścieków. Ilość zbiorników bezodpływowych na terenie gminy zmalała o 2 szt., natomiast zwiększyła się o tę samą wartość ilość przydomowych oczyszczalni ścieków.

Niestety znacznie zwiększyła się ilość ścieków odprowadzanych przez zakłady przemysłowe bezpośrednio do wód lub do ziemi (ścieki nie wymagające oczyszczania). Zmalała jednak ilość osadów powstających na przemysłowych oczyszczalniach ścieków. Na komunalnej oczyszczalni ścieków zanotowano poprawę odnośnie ilości powstających osadów. Znacznie zmalała ilość powstających pierwiastków biogenych (azot oraz fosfor).

Rozbudowana została sieć gazowa oraz wzrosła ilość połączeń do gospodarstw domowych. W badanym okresie zanotowano spadek zużycia gazu.

Niestety wzrosła ilość wytwarzanych odpadów przypadająca na 1 mieszkańca gminy Karlino. Pozytywnym aspektem jest zwiększenie powierzchni gruntów leśnych oraz likwidacja w 2015 roku 3 nielegalnych wysypisk.

6. Podsumowanie

Zadania wyznaczone w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino zostały zrealizowane w połowie zgodnie z zamierzeniami inwestycyjnymi.

Jak wynika z analizy przeprowadzonych inwestycji i wydatkowanych środków, Gmina Karlino to jednostka, która przeznaczająca znaczne nakłady finansowe oraz administracyjne na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, zarówno w ramach prowadzonych inwestycji i przedsięwzięć, jak i działań organizacyjnych. W ramach realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino w latach 2015 - 2016 podjęto się realizacji 33 zadań wynikających z zapisów ww. Programu.

Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 52,4% co jest zadowalającym wynikiem.

Duża część zadań ma charakter inwestycyjny. Spora ilość, z uwagi na swój charakter, realizowana jest na bieżąco, w zależności od aktualnych potrzeb. Przykładem tych ostatnich są działania związane z szeroko pojętą edukacją ekologiczną czy nadzorem nad inwestycjami.

Gmina pozyskiwała środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak fundusze Unii Europejskiej, Budżet Państwa, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego czy dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Władze Gminy Karlino przeznaczają znaczne nakłady finansowe m.in. na rozwój infrastruktury drogowej, gospodarkę odpadami, termomodernizację budynków użyteczności publicznej czy też rekultywację terenów zdegradowanych. Gmina wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców. Oprócz zadań inwestycyjnych, które angażowały największe nakłady finansowe, jednostka przeznaczala również środki na zadania bieżące, jak utrzymanie zieleni, sadzenie nowych drzew i krzewów, remonty dróg. Jednostki odpowiedzialne za współrealizację Programu Ochrony Środowiska również zrealizowały szereg zaplanowanych w harmonogramie zadań. Ostatecznie realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Karlino w latach 2015 - 2016 ocenia się pozytywnie. Ocenę zadowalającą potwierdza przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie Gminy Karlino.